

Ko siekia Varšuvos politikai? Darbų pagerėjimas Detroite Komp. M. Petrausko jubilėjus Musų spauda ir organizacijos.

Amerikos lenkai, pamegdžiodami savo Varšuvos brolius, ėmė garsiai šaukti apie menamą lenkų persekiojimą Lietuvoje. Ten, girdi, uždromos jų mokyklos, areštuojami veikėjai ir baudžiami pinigais arba kalėjimu. Visos litanijos surašytos apie negirdėtą lietuvių "žiaurumą", kurs viršija net caro kazokus.

Nėra jokios abejonės, kad šie šauksmai yra tik propaganda, kurios tikslas — diskredituoti Lietuvą. Jėgu Kaune ar provincijoj tapo uždaryta viena, kita lenkiška mokykla, tai kaltė už tai tenka pačiai Varšuvai, kuri savo pinigais palaiko Lietuvos valstybei kenksmingus lizdus.

Tokį lenkų darbą paprastai vadinama provokacija. Jie tyčia veria priešingas Lietuvos įstatymams "mokyklas", kad vėliau turėti progos apie ką nors patriukšmauti.

Pasirašius su Vokietija specialę sutartį, Varšuva dabar jau čiaisi laisvesnė atakuoti Lietuvą ir rengti dirvą karniniam žygiui. Be nieko, juk negali pulti savo kaimyno. Reikia rast kokį nors pasiteisinimą. Štai ir sugalvojama pasakos apie baisius "persekiojimus" ir pan. Kodelgi lenkai tyli apie mūsų brolių vilniečių skriaudas ir jų apverktiną padėtį?

Šiam pavasary daugelis rengeiasi minėti komp. M. Petrausko 60 metų gyvenimo jubilėjų. Tai pagirtinas žingsnis. Gal mūsų visuomenė ir meno draugijos prisimins nuopelnus to asmens, geriau supras lietuvišką dainą ir muziką ir liausis pamegdžiodami ir burleską, kuris pastarojuoju laiku randa vis daugiau ir daugiau pasekėjų. Gal but tas "moderniškas" menas yra pelningesnis ir nereikalauja tokio darbo, kaip "senasis", bet jo vertė ir įtaka vis vien yra neigiamas.

Visur kalbama, jog biznis po ilgoko žiemos apsnudimo pradeda vėl atbusti. Geriausiai šiuo laiku dirba automobilių pramonė. Fordo dirbtuvės, kurios per pastarųjų porą metų šlubavo, dabar išleidžia apie 4000 automobilių į dieną. Tuo būdu jis pralenkė savo didžiausią konkurentą — General Motors, kurių pigiausias autom. Chevroleto gaminama tik 3500 į dieną. Fordo staugis pakilimas nustebino tuos, kurie manė, jog jis neišstengs atlaikyti kompeticijos.

Chicago katalikų veikėjai su jūdo, kuomet sužinojo, jog jų tarpe randasi neistiekimų žmonių. "Draugas" prirašė net visę puslapį apie tulą Jusevičių, kuris pasirodė esąs ne kas kitas kaip vilkas avies kailyje. Jis, girdi, širdy esąs komunistas ir tiki į Leniną.

Kam čia be reikalo karščiuotis. Perėjimas iš vienos grupės į kitą arba pakeitimas tikėjimo yra paprastas šių dienų apsiirškimas.

Amerikos laikraščiuose dažnai pasirodo pranešimų apie ekonominę Lietuvos padėtį. Pasak jų korespondentų, Lietuvoje yra truputį geriau negu kitose šalyse tik ačiū tam, kad iš Suvenijų Valstijų išėiviai lietuviai pasiončia ten kas metai virš trijų milijonų dolerių.

Tokios pastabos yra klaidingos. Šiais laikais išėivija mažai ką gelbsti Lietuvai. Depresija sumažino pinigų siuntimą iki zero ir tie trys milijonai yra tik užšias speliuojimas. Amerikonai mėgsta pasigirti, kad ši šalis vienu ar kitu būdu tē valdo pasaulio finansus.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

METAI XXI

PENKTADIENIS, KOVO (MARCH) 2 D., 1934 M.

No. 9

Žinios iš Klaipėdos

KLAIPEDOJ SUIMTI NACIŲ VADAI.

Suimtųjų tarpe Dr. Neumanas, jaunimo skyriaus vadas Eričas Lapins, Horstas Lem ir kiti.

Klaipėda. Elta. — Saugumo policija jau prieš kurį laiką gavo žinių, kad kai kurios vokiečių partijos ir atskiri jų nariai Klaipėdos krašte dirba priešvalstybinį darbą. Juo toliau, juo daugiau buvo gaunama davinųjų šia prasme. Priešvalstybinis darbas įgudavo vis platesniais, sistemingai rengė to skyriaus ir pačios partijos narius valstybės išdavimo žygiui. Taip pat yra nustatyta, kad Christlichesozialistische Arbeitergemeinschaft savo veikimu ir idealogija, pagal to veikimo dokumentalinius davinius, rungtyniavo su Soz. Volksg. ta pačia nusiikalstama kryptimi. Akyvaizdoje tų faktų, saugumo policija ne begalėjo toliau delsti šio pražištingo darbo likvidavimu ir jau suėmė šio nusikalstamo darbo vykdytojus, būtent: 1) Sozialistische Volksgemeinschaft partijos vadą, Dr. Neumaną, 2) tos partijos jaunimo skyriaus vadą, Eričą Lappins, 3) tos pat partijos raštines tarnautoją, Horstą Lemą ir 4) jaunimo skyriaus narį Heinzą Klingerį. Be to, saugumo policija iskrėtė Sozialistische Volksgemeinschaft ir Christliche Arbeitergemeinschaft partijų ir Kulturbundo raštines ir visą eilę žymesnių tų partijų veikėjų.

Be to, "L. Ž." korespondentas iš Klaipėdos praneša, kad saugumo policija visame Klaipėdos krašte padarė apie 70 kratų. Esą rasta daug įkriminuojančios medžiagos.

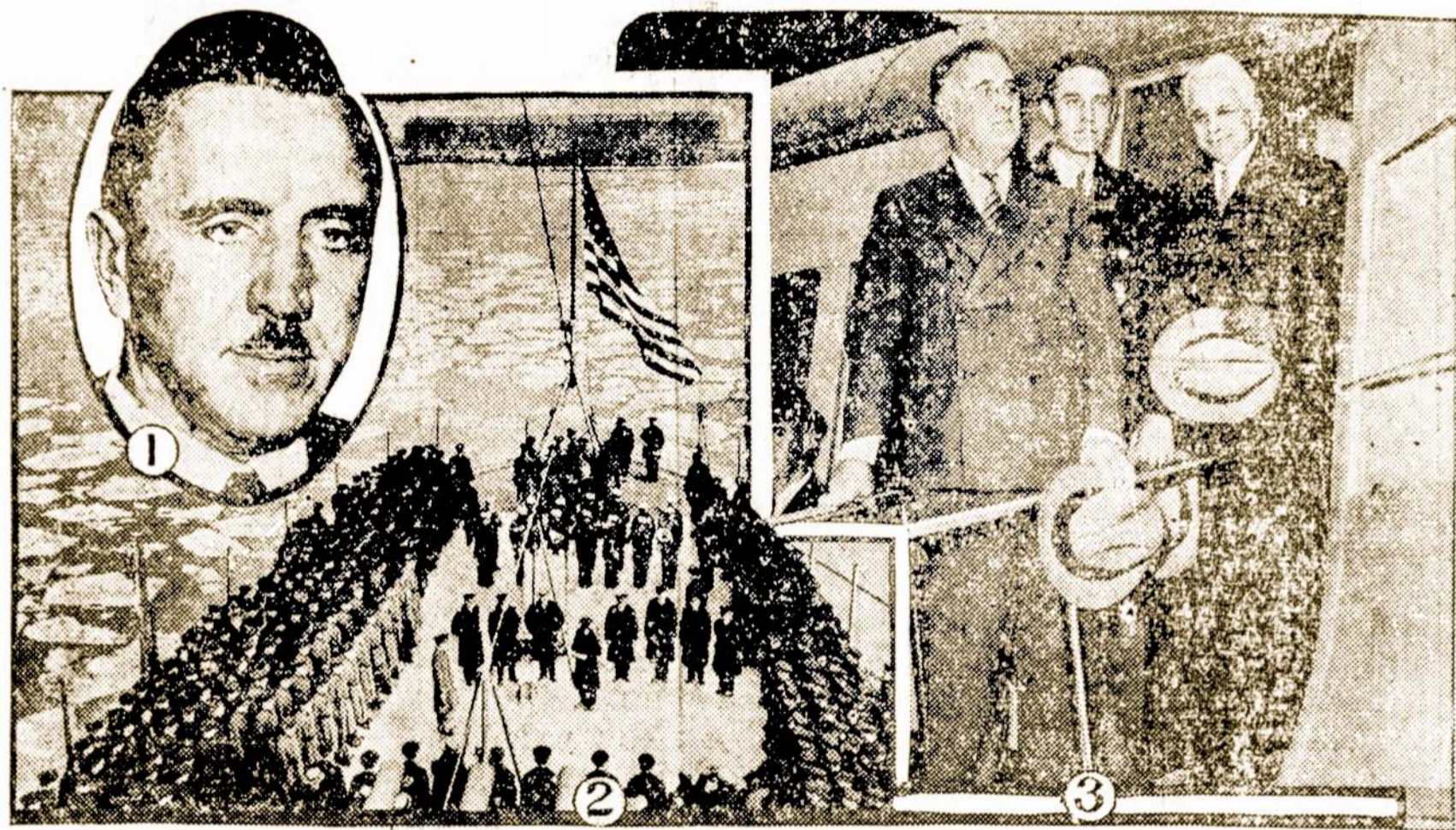
VOKIEČIŲ MOKYTOJUI A. KURSAI BAUSME PATVIRTINTA.

Kilęs iš Kalvarijos, Mariampolės apsk., Aleksandras Kurša kurį laiką buvo mokytoju valdžios išlaikomose pradžios mokyklose.

Vėliau Raseiniuose buvo įsteigtas privatus mergaičių internatas, kurio mokytoju ir vedėju buvo pakviestas Kurša. Internatas buvęs kažkienu remiamas, nes auklėtinųjų tėvai buvo neturintingi ir mokinių mažas.

Mūsų tautietis, kurs skaito laikraščius ir priklauso kokiam nors Amerikos lietuvių organizacijai, užsipelno lietuviybės gyvenimo vardo. Jis yra narys tos ne skaitlingos, bet begalo svarbios armijos, kuri gina mus nuo pakrikimo, ištautėjimo ir apsnudimo.

Amerikos lietuvių išganymas yra organizacijose. Kuo stipres ir skaitlingesnės jos bus, tuo lengvesnė kova. Per jas galima atlikti daug gražių darbų, apie kuriuos pavieni, nesujungti asmenys, negali nė svajoti.

1) Dr. Frank P. Corrigan, žymus gydytojas, kuris yra paskirtas ministru į Salvador.
2) Vaizdas ant Jungtinių Vals. kariško laivo New Orleans, jį leidžiant Brooklyn prielaukoj.
3) Prez. Roosevelt apžiūrinėja Union Pacific geležkelio naujai pabudavotą taip vadinamą "stream-lined" traukinį.

KLAIPĖDOS KR. VALDININKAI IR ATLEISTI GAUNA ALGAS.

Klaipėdos krašte, kaip ir Vokietijoje, veikia administracijos teismai ir valdininkus pašalinti iš tarnybos gali tik administracijos teismai. Dabar, kaip žinoma, Klaipėdos krašte taikant "svetimšaliams viešose tarnybose laikyti įstatymą" per 100 sve timšalių, gubernatoriaus paliepiu, turi tarnybas apeisti. 38 tarnautojai iš tarnybų jau pašalinti. Bete kadangi jie atleisti iš tarnybų ne administracijos teismo, o kitų įstaigų paliepiu, tai aiškinama, kad jie turi gauti visą atlyginimą. Bet gi jie yra atleisti visai kitų pagrindu, kuris su Lietuvos piliečių teisešiu nieko bendra neturi. Tas atleidimas pagal teismo sprendimus galima taikyti tik savo piliečiams, o ne svetimšaliams.

ESTIJA TURI BUTI VALDOMA DEMOKRATISKAI.

Talinas. — Gen. Laidoneris pasisakė "Vaba Maa" atstovui del būsimo Estijos prezidento ir vyriausybės uždavinijų. Jis, tarp kitko, pareiškė, kad valstybės gyvenimui sureguliuoti turi būti atitaistos padarytos klaidos ir padaryta esminiai pakeitimų visose valstybės gyvenimo srityse.

Pagal naują konstituciją Estija turi būti valdoma demokratišku būdu. Valstybės prezidentas turės būti objektyvus ir nepriklausyti nuo partijų ar bet kokių politinių srovių. Vyriausybės nariai neturės remtis partine politika, o turės būti skiriami tik atsižvelgiant į jų darbštumą ir sumanumą. Užsienių politikos vedamosios linijos turės būti nustatytos ne tik šiam momentui, bet ir tolesnei atečiai.

VOKIETIJA KALBA APIE TAI KĄ, O PATI VIS LABIAU GINKLUOJASI.

"Daily Ekspres" praneša, kad Vokietija skubiai tiesianti geležinkelius, kurie atėsią jai 60 milijonų frankų. Kai naujų geležinkelių statymas būsias už baigtas, vokiečiai galės per 15 dienų pastatyti į frontą 21 divizija, o per 2 mėnesiu 63 divizijas.

Hitleris turįs planą visomis priemonėmis suskaldyti savo priešininkų vienybę ir apsidirbti su kiekvienu skyriumi.

JAPONŲ KARO MINISTERIS APIE KARĄ.

Labai atviras generolo Hajaši pareiškimas.

Londonas. "Daily Ekspres" koresp. Grinuolu gavo Japonijos karo ministerio Hajaši pasikalbėjimą.

— Musų tauta karinga, — pradėjo karo ministeris. — Jei mes gerai būsime pasiruošę kariskai, žydės ir talkioji mūsų pramonė.

— Aš nemanau, kad mes turėtume karą su Amerikos Jungtinėmis Valstybėmis. Nemanau taigi, kad artimu laiku mes kariautume ir su SSSR.

— Nesenai dar miestams Kobe ir Osaka grėsė užpuolimo iš oro pavojus, bet mes padarėme žygių ir tie miestai dabar pakankamai gerai nuo to pavojaus apsaugoti.

— Geriau nekaltėti apie tai, kas bus su Vladivastoku, jei kils karas.

— Visai teisinga yra žinia, kad mes nesena į karo fabrikus surinkom 40,000 jaunų vyrų nuo 17 ligi 25 metų amžiaus. Tie fabrikai gamina karo ginklus Mandžukos valstybei. Bet mes tai padarėm kovodami su nedarbu kaimuose.

KĄ SPRENDĖ TAUTININKŲ SAJUNGOS KOMITETŲ PIRMININKAI.

Vasario mėn. Kaunan buvo su šaukti tautininkų s-gos apskričių komitetų pirmininkai.

Šis pasitarimas turėjęs du uždavinius: pasiiformuoti del tolimesnio darbo vietose sąjungai persiorganizavus vadizmo principais ir išsiaiškinti aktualieji politikos klausimai. Vietos tautininkų veikėjai nusiskundė, kad sunku esą išplėsti s-gos veikimą ūkininkų masėje ir bendrai plačiosios visuomenės suksniuose. Viena klūtis — ekon. krizis ir žmonės linkę kaltinti valdančiuosius, antra — sąjungai vadovauja (vietose) irgi administracijos valdininkai, tai ir sunku su platesniais visuomenės sluoksniais sueti kontaktan.

Be to, pasitarime buvęs aptar tas ir projektuojama kada nors šaukti seimo reikalas.

Pasikeista nuomonėmis koks seimas rinktinas.

Kartota jau anksčiau pareiktos mintys, kad seimas būtų sudarytas korporatyviais pagrindais.

SOVIETŲ KARAS SU JAPONIJA ESĄS NEISVENGIAMAS.

"Revue de Paris" idėjo tik ką grįžusio iš Tolimų Rytų Roberto Puleno straipsnį apie Sovietų Japonijos galimą karą.

Pulenas rašo, kad šiuo metu japonai turi stipriausią visam pasaulyje artileriją ir karo laivyną, kuris savo jėga yra lygus anglų laivynui. Japonų pėstininkai tarnauja 2 metus, artileristai 3 metus, o jurininkai 5 metus. Japonijos kariuomenės vadai esą puikūs.

Paskutiniuoju laiku kariaudami Mandžurijoje, japonų kareiviai maitindamiesi tik vienais ryžiais žygiuodavę į dieną 60—65 kilometrus.

Japonų laivyno tonazas siekia 850,000 tonų. Šiuo metu Japonijoje statomi kreiseriai Pietinės Amerikos respublikoms ir Mandžurijai. Reikalui esant, šie karo laivai įeis į Japonijos karo laivyno sąstatą.

Japonijos valdantieji sluoksniai negali ramiai žiūrėti į tai, kad Primorje ir Sachalinas tapę Sovietų karo jėgų baze. Japonų karo specialistai maną, kad raudonoji kariuomenė tinkanti tik vidaus kari ir rimtos karo reikšmės neturėianti.

Japonai esą puikiai informuoti apie SSSR vidaus būklę ir įvairių tautų separatistinius siekimus. Dabartinis momentas ja ponų karo sferų nuomone esąs labai patogus atstumi Sovietus nuo jūros. Jungtinės Valstybės negalėsiančios padėti SSSR, o Kinija Japonijai nesudaro pavojaus juo labiau, kad japonai jau esą susitarę su Nankino vyriausybe.

Japonijos valdžia esanti kariskos partijos rankose. Naujas karo ministeris Chajuši tęsia toliau Araki politiką. Pulenas daro išvadą, kad Sovietai vengs karo, nes pralaimėjimas esąs užtikrintas. Bet Puleno mano, kad karas esąs neišvengiamas.

Pinchot Žmona Prisideda prie Atakų Ant N.R.A. Kodu

VOKIECIAI ĮVEDE NAUJUS MOKESCIUS IMPORTUOJAMA MAM SVIESTUI.

Yra žinių, kad nuo vasario pradžios be muto vokiečiai įvedė dar importo rinkliavos mokesčius po 30 mk. už 50 kg. ir 1 m. administracijos mokesčio.

Muitas, rinkliavos ir gabenimo išlaidos 1 centn. sviesto nuvežto iš Lietuvos į Berlyną sudaro 41,5 mk. O mokama Berlyne už 1 centn. 132,5 mk., taigi, Lietuvos sviesto eksporteriai už 1 centnerį sviesto lieka apie 60 mk. (1 markė lygi 2,38 lt.).

Važiuojant Vokietijon savo reikalais be muto ir rinkliavų galima su savim pasiimti vieną ketvirtadalį klg. sviesto ir tiek pat kiaušinių. Siunčiant dovanų, kaip nepasiturintiems, į Vokietiją leidžiama be muto ir rinkliavų ligi 1 klg. sviesto.

Be to, vokiečiai padidino muitus ažuolams, odai ir odos dirbiniams.

VOKIETIJA JOKIA KAINA NEMANO EITI ZENEVON

Berlynas. — "Diplomatisch-politische Korrespondenz" rašo, kad anglų ir italų dokumentų del prancuzų memorandumu, prancuzų dokumentas pasaulyje, be abejojimo, nepadarys tokio gero įspūdžio, kokio buvo tikėtasi į skelbiant. 1933 metų spalį 14 d. konsteliacija, kuriai Prancuzija, kaip matyti iš jos memorandumu, dar tiki, jau seniai užleido vietą priešingai situacija. Anglų vyriausybė pati pareiškė, kad tuomet jos padarytas paraginimas pakeisti Macdonaldo planą buvęs padarytas tik patirti, ar esama galimumo susitarti ir joku kitoku tikslu Todel Prancuzija neturi nuolat turėti iluzijos, kad tais seniai atgyvenusiais epizodais gali pasiremti nauja konvencija. Nuo spalį 14 d. neįvyko nieko, kas galėtų paskatinti Vokietiją vėl dalyvauti Tautų Sąjungoje. Tuometiniai įvykiai suteikė progą Vokietijai iš Zenevos pasitraukti, tačiau vokiečių priekaištai Tautų Sąjungai nebus likviduoti nusiginclavimo konvencijos sudarymu. Be to, Vokietija veiksma juo įrodė, kad taikos ir susitarimo politika nėra surišti su apibrėžtais budais ir doktrinomis.

NACIAMS MOTERIS TIK VALKŲ GIMDYMO MAŠINA

Hitlerininkai pasisako prieš šeimą ir vedybas.

"Die Deutsche Kampferin" laikraštį Sofija Rogge-Berner, kuri organizavo Hamburgo moterų frontą, įdėjo straipsnį, kuriame kalba apie hitlerininkų pažiūras į moterį.

Hitlerininkai, sako ji, skaito, kad visa tai, ką moteris ligšiol yra padariusi — tai liberalinio egoizmo ir brudo darbas; moteris su tuom kirkdanti dvasinį frontą.

Moteris, — esą vis smarkiau imama kalbėti, — tinka tik vaikams gimdyti. Vedybas reikia padaryti tik motinystės vedybomis. Kiekviena galinti gimdyti moteris turi būti kas dveji metai patiekta vyrui ir gimusieji iš tokių "sutuoktųjų" sūnus turi būti atiduoti į vyrų auklėjimo namus. O vedybos, kokios dabar yra, — nereikalingos. Moters pareiga — tik vaikus gimdyti.

Autorė po to šaukia — ko tyli moterys, ko neprotestuojate prieš tokią barbarišką pažiūrą?

TAPO PERMAINYTAS SANDAROS TELEFONO NUMERIS.

Chicago Telefonų kompanijos patvarkymu, tapo pakeistas Sandaros Telefono numeris. Iki šiol buvo Calumet 3277, o dabar bus Calumet 6191. Šaukdami Sandaros Redakciją ar Administraciją, malonėkite prisilaikyti šio patvarkymo.

TVIRTINA, KAD NRA. PASIDAVE PLIENO TRUSTUI

Šią savaitę prasidėjo Washington, D. C. vietos diskusijos apie NRA, kurias surengė NRA administratorius, Gen. Hugh S. Johnson. Pasiųlyė iš visų pusių kritikos penkiais punktais: Kad NRA. yra įrankiu didelių pramoninių nustelbimui mažų; kad NRA. leidžia pakėlimą prekių kainų aukščiau negu pakilo perkamoji jėga; kad ji neišpildė savo pažadų prapėsti darbą; kad sukūrė didelę biurokratiją, ir kad kodai prieštarauja viens kitam ir panašiai. Gen. Johnson pripažino, kad ne viskas yra tvarkoje, ir kad klaidos bus atitaisomos po to viešo susirinkimo.

Vakar dalyvavo susirinkime Pensylvanijos guber. Pinchoto žmona, ponija Giford Pinchot, kuri yra didelė darbininkų užtėrėja, ir dalyvavo keliuose straikuose, piketuodama straiku paliestas dirbtuves. Vakarykščios atakos buvo nukreiptos prieš pakėlimą kainų, sudarant sunkią padėtį darbininkams, mažai uždirbanties ir prieš nusileidimą dideliems pramonininkams. Ponia Pinchot atakavo NRA. už nusilenkimą Weir and Budd Co. reikale unių. Ji kaltina NRA. už padaršinimą darbininkų kurti unijas, o potam apeidimą jų, kada kompanijos pašalina darbininkus iš darbo. Ponia Pinchot pritarė darbo sekretoriaus asistantas p. McGrady.

NACIAMS MOTERIS TIK VALKŲ GIMDYMO MAŠINA

Hitlerininkai pasisako prieš šeimą ir vedybas.

"Die Deutsche Kampferin" laikraštį Sofija Rogge-Berner, kuri organizavo Hamburgo moterų frontą, įdėjo straipsnį, kuriame kalba apie hitlerininkų pažiūras į moterį.

Hitlerininkai, sako ji, skaito, kad visa tai, ką moteris ligšiol yra padariusi — tai liberalinio egoizmo ir brudo darbas; moteris su tuom kirkdanti dvasinį frontą.

Moteris, — esą vis smarkiau imama kalbėti, — tinka tik vaikams gimdyti. Vedybas reikia padaryti tik motinystės vedybomis. Kiekviena galinti gimdyti moteris turi būti kas dveji metai patiekta vyrui ir gimusieji iš tokių "sutuoktųjų" sūnus turi būti atiduoti į vyrų auklėjimo namus. O vedybos, kokios dabar yra, — nereikalingos. Moters pareiga — tik vaikus gimdyti.

TAPO PERMAINYTAS SANDAROS TELEFONO NUMERIS.

Chicago Telefonų kompanijos patvarkymu, tapo pakeistas Sandaros Telefono numeris. Iki šiol buvo Calumet 3277, o dabar bus Calumet 6191. Šaukdami Sandaros Redakciją ar Administraciją, malonėkite prisilaikyti šio patvarkymo.

SANDAROS ADM.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINIS SANDAROS LAIKRAŠTIS

LITHUANIAN WEEKLY
Published Every Friday by

LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE

Editorial Office:
814 West 33rd Street

Telephone Calumet 3277

SUBSCRIPTION RATES:

In The United States per year \$2.00
In Canada and All Foreign Countries per year \$3.00

Entered as second class matter OCTOBER 25th, 1923, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the ACT OF MARCH 3, 1879.

Sandara yra Sąvaitinis Laikraštis, leidžiamas kas Penktadienis. Sandara yra Organas Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros, 814 West 33rd Street, Chicago, Illinois.

UŽSISAKYMO KAINA:

Savienysoje Valstijose metams \$2.00
Užsienyje metams \$3.00

SANDAROS PLATFORMA LINK LIETUVOS IR LIETUVYBĖS

Laisva Nepriklausoma Demokratinė Lietuvos Respublika.
Vyriausia šalis valdžia ir suverenitas yra pati tauta, išreiškianti save valia, slaptu ir teisėtu balsavimu visų pilnamečių ir pilnatiesių gyventojų — vyrų ir moterų.

Lietuvos Respublikos ir visos Lietuvos Tautos sostinė ir tautinio bei kultūrinio gyvenimo centras yra Vilnius.

Visuotinis bešališkas švietimas ir mokslo bei kultūros kėlimas tarpe Lietuvos ir išsivijęs Lietuvių.

Kuoartimiausi broliški ryšiai tarpe Lietuvos ir plačiosios išsivijęs Jungtinės Valstijos ir kitose šalyse.

Bendros pastangos ir veikimas įgyvendinti Lietuvoj ir visoj tautoj plačiausius Demokratinės principus.

Visiems tikėjimams ir sąžinės įsitikinimams tolerantiškumas ir atskyrimas tikybinio veikimo nuo politinio.

Konstitucijos garantijos piliečių teisėms ir piliečių ištikimybė Konstitucijai.

Atsižvelgiant į tautos ateitį — pastangos priaugančiąjį Lietuvos kartą — jaunūmenę, išaukšti sveiką, apsvietę ir tautiškai susipratusia.

Amžina kova už Lietuvos sostinę Vilnių visais galimais būdais — Mes be Vilniaus Nenurimsim.

INFERIORITY COMPLEX IR LIETUVIAI

Tarp mūsų ir Lietuvos nuolatiniai ryšiai negali nutrukti. Iš ten mes laukiame atplaukiant naujų kultūros turtų, kurie nepriklausomajai tėvynėj greičiau išaugs negu čia. Įsteigus savo universitetą ir daugelį kitų aukštųjų mokyklų, Lietuva turi galimybės vystyti ir plėsti savo kultūrą ir apsvietą; tobulinti meną ir pasiremiant amžiais augintomis ypatingomis pagimdyti ką nors didesnio ir skirtingo nuo kitų tautų. Kiekvienas naujas radinys, kiekvienas meno ar mokslo žiedas iškilęs mūsų senos tėvynės pagangėj, galima perkelti į šioje šalyje ir čia jis lengvai prigys ir puoš svetimą žemę. Mes busime Lietuvos kultūros plėtotojai naujam pasauliui; mes garsinsim Lietuvos vardą ir tuomi stiprinsim jos pamatus.

Bet kokią naudą iš to turės pati šalis? Kokį atlyginimą gausime už tą tautinio misijonieriaus darbą? Doleriais ir centais niekas mums tiegtinai nemokės; visas pelnas pasireikš kitokių formoj. Bendradarbiaudami su Lietuva kultūros plėtime, mes patys pakilsime aukščiau, išmoksime gerbti save ir įvertinti ką esam atsinešę iš senos tėvynės. Žodžiu sakant mes, Amerikos lietuviai atsikratysim taip vadinamo "inferiority complex" — to nepateisinamo jausmo ir manymo, jog mes esam prastesni už kitus ar mažiau apdovanoti gabumais.

"Inferiority complex" užsiliko mums dar nuo laikų, kuomet buvome svetimų valdomi. Šiandien jau esame laisvos tautos šaka ir savo galvas galime laikyti tokioj pat aukštumoj kaip ir kitos Amerikoje gyvenančios grupės. Praėjo ta gadinė, kuomet lietuviai reikėjo aiškintis kas jis yra ir iš kur atėjęs. Apie mus visi jau žino ir noroms nenoroms turime prisipažinti, jog lietuviai savo rimtumu įgyjo čia gerą vardą.

Jeigu senesnioji karta sugebės pilnai atsikratyti "inferiority complex" ir didžiūsiuos savo kilimo ir kalba, tai automatiškai tas viskas persimes ir į jaunimą, kuris gaus pavyzdį iš tėvų, pats stengsis įvertinti savo tautą ir jos kultūrą.

Kiekvienas, kuris pažvelgia šiandien į Amerikos lietuvių gyvenimą, beabejojantis, pastebi neatbutiną reikalą palaikyti artimą ryšį tarp atskirų mūsų tautos šakų, kad prigelbstint vieni kitiems statytum bendrą kultūros rumą, kuriuom galėtum visi didžiūti. Ištautėjimas prasideda tuomet, kai nustojam gerbti kas yra savo ir nubėgam garbinti svetimus Dievus.

WASHINGTONAS VĖL TAIŠO NRA.

Prez Roosevelt pakvietimu į Washingtoną suvažiuo daugybė įvairių sluoksnių atstovų, kurie svarsto kas yra gero ar blogo dabartinėj valdžios ekonominėj politikoj arba trumpai sakant — N. R. A. Pirmose diskusijoj dienoje pasirodė, jog nėra užgančinti tuomi, kas dabar daroma. Darbo atstovai skundžiasi, jog samdytojai nepaiso nustatyto uždario minimo ir pasak Pennsylvanijos gubernatoriaus žmonos Mrs. Pinchot, dar daugelyje dirbtuvių tebemokama šeši centai į valandą. Iš New Yorko prisiūsta pareiškimų, buk didžiūsiuose biznuose darbininkui nėra galimybės pasiskųsti, kadangi bosai tuojau atleidžia tą, kuris drįsta išeikti aikštėn lauzymus priimtų kodeksų.

Biznio atstovai lieja sąšaras, kad neužilgo visiems reikės eiti su tarbom ir lazda ubagauti, nes NRA. baigia juos smaugti. Mažieji pramonininkai ir krautuvninkai sakosi negalėsią atsilaukti prieš didesniųjų kompeticiją, nes valdžia juos visai užmiršusi.

Tačiau tos visos kritikos iki šiam laikui neišgašdino valdžios virsunių. Gen. Johnsonas, NRA. galva pareiškė, jog kovo mėnesy busią įvesti keli pakeitimai. Minimum užmokesnis bus pakeltas 10 nuoš.. o darbo valandos sutrumpintos 10 nuoš. Taipgi bus smarkiau baudžiami tie, kurie lauzys išleistus patvarkymus. Bet ar tie rašyti įstatymai pagerins šalies biznį, galima kol kas tik spelioti.

VARSUVOJ PASIMIRĖ VILNIAUS PAGROBIKAS.

Pereitam ketvirtadieny, vasario 22 dieną, Varšuvoj tapo palaidotas generolas Rzakowski, kuris buvo žinomas kaip vadas lietuvių-baltgudžių diviziono ir dešinioji generolo Żeligowski ranka.

Šios laidotuvės virto tikra politine manifestacija, kurioj aukšti valdžios vyrai išreiškė "nemirtiną" garbę mirusiam generolui.

Gen. Rzakowski buvo paties Pilsudskio paskirtas vadovauti vienai smurtininkų divizionai. Dar prieš pasirašymą Suvalkų sutarties spalio 7 dieną 1920 metais Pilsudskis turėjo sudarę planą užpulti Vilnių. Nedrįsdamas to viešai daryti visą dalą jis pavedė gen. Żeligowskiui ir keliom divizionom kariuomenės. Kuomet ši armija pradėjo žygi į Vilnių, tai Pilsudskis paskelbė juos "sukilėliais" veikiančiais prieš jo norą.

Gen. Rzakowski kaip vienas tų "sukilėlių" dalyvavo mūšiuose prie Vilniaus ir Sirvintų, kur neparodė jokių ypatingų gabumų. Nepaisant į tai, Varšuva dabar jį pagerbė vien del to, kad jis gelbėjo pagrobtį Lietuvos sostinę.

"VYTAUTO DIDŽIOJO KAULAI Į KAUNĄ"

Tokiu atgalviu skaičiu žinutę, tilpusią "Sandaros" No. 46 iš gruodžio 22 d., 1933 m. Ten sakoma, kad garbus mūsų patrijotas, Donatas Malinauskas, kilimo vilnietis, dėjo visas pastangas surasti kaulus V. D. ir juos specialiaime karste padėti Vilniaus Katedroje. Prašymo p. Malinausko lenkų valdžia neįspildė, nes tikrai nežino ar surasti groblai priklausomi mirusiu kunigaikščiui ar kitam. To negana. Dabar susikūrė specialė komisija iš žinomų visuomenės veikėjų, kurie dar kartą kreipsis prie lenkų valdžios ir jai pavyks mirusio kaulus išgelbėti, liekanas parvežs nepriklausomon Lietuvon, Kaunan, mirusio vardu muziejun sudėti.

Nesant istoriku, sunku spręsti to užsimojimo svarbą. Tačiau žiūrint "paprasto" lietuviu kaimiečio supratimu į tą reikalą, atrodo, toksai pasiryžimas p. Malinausko ir susidariusios komisijos, surankioti ir suvežti lietuvių istoriškas liekanas Kaunan, nepadidins, bet sumažins lietuvių teisių prie paties miesto VILNIAUS ir užgrobtų jo žemių. Nežinau kokiais motyvais p. Malinauskas ir susidariusios komisija, istoriniais ar kitais, norėtų išgauti iš lenkų V. D. liekanas ir turėti jas Kaune, man, kaip asmeniui ir būnant taipogi vilniečiui, tas darbas neatrodo užgriamas. Ir štai delko. 1) — jei V. D. jo liekanos, tai D. L. K. Gedimino, Keistučių, Algirdo (Jogailų palikime lenkams) ir kitų Lietuvos didvyrių, kurie mirė už Kauno rybų, turėtų but suieškoti, surankioti ir suvežti Kaunan. 2) — Gedimino pilis, Aušros Vartų broma, Vilniaus Katedra, Sv. Onos, Sv. Mikalojaus, Petro ir Povilo bažnyčios ir galybės kitų brangių ir istorinių dalykų, istoriška Trakų pilis, turėtų būti suvežta Kaunan. Ar visos tos brangios ir istoriškos statybos yra lietuvių rankų darbas, nežinau, bet mes turime prie jų istorinių ir kitokių teisių, jei mes pripažįstame, kad Vilnija yra lietuvių savastis.

3) — Vilnius yra tikra Lietuvos sostinė, kuomet Kaunas — laikinoji. Taigi V. D. jo groblai kaip ir kitos lietuvių istoriškos liekanos randasi ne užrubežy, bet tikroje Lietuvos sostinėj. Jei taip, tai kam tas lietuvių istoriškas liekanas iš vietos, kur šimtmečiams jau prabėgus išsili, kilnoti į vietą? Jog atgavus Vilnių ir jo žemes, išnaujo reiktų jas Vilniun pagabenti. Tai būtų nekoks istoriškas darbas. 4) Daleiskim, kad lietuviai Kauno netektų, kur tuomet liekanas reiktų padėti? 5) — Iškelus lietuvių senovės liekanas iš Vilniaus kitur — tai žingsnis lietuvių silpnumo turėti teisių prie visos VILNĖJOS; tai pradžia atsidėjimo nuo Vilniaus krašto! Juk patsai Vilnius ir jo žemės ir yra tuo brangiūs lietuviams, kad tenai randasi svarbiausios lietuvių liekanos, amžinai išsilaus praieities didi Lietuvos sūnus!

Kiek viršui pasakyta, kiekvienam gali but aišku, delko nereiktų Vytauto Didžiojo Kaulus

gabenti Kaunan. Priežaščių galima duoti daugiau. Dargi liekanos nėra tikrai patirta ar jos yra V. D. jo ar gal kokio didžiūno, lenko? Kartais, kad mūsų didi patrijotai nepadarytų istoriškos klaidos... Keno liekanos nebutų, jos turi pasilikti vietoje, Vilniuje. Jei lenkų valdžia ne pavelina jų sudėti specialiaime karste Vilniaus Katedroje, tai p. Malinauskas ir susidariusi komisija, patrijotiškiau padarytų, panaudojant jų galėje visus galimus būdus padaryti spaudimą lenkų valdžiai, visais istoriškas lietuvių liekanas ant vietos laikyti, negu bėgti su jomis Kaunan. Kelti jas iš Vilniaus, aš griežtai priešingas.

— Z. JANKAUSKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ EKONOMINIS CENTRAS.

Gerbiameji: Amerikos Lietuvių Ekonominis Centras pradeda savo gyvenimo antrą trimetį (1934-1936). Kiekvienas Vaizbos Butas, kiekviena biznierių ir profesionalų draugija gali turėti savo delegatą Ek. Centre. Tat vienim kime savo pajėgas, savo ekonominiams klausimams spręsti, savo lietuviškais reikalais rūpintis.

Sis antrasis Ek. Centras susideda iš daugelio naujų delegatų. Ek. Centro posėdis įvyks kovo 12 dieną (pirmadienį) 1 val. po pietų, Lietuvos Generalinio Konsulato patalpoje, 11 Waverly Place, East, New York City.

Vaizbos Butai ir kitos ekonominio pobūdžio organizacijos, kurios geistų turėti savo atstovą Ek. Centre, teiks išankstą pranešti virš nurodytu adresu delegato vardą, pavardę ir adresą. Jei kuriam delegatui del to lumo ar dėl kitų priežaščių nebūtų galima į posėdį atsilankyti, tai jis gali įgaloti kitą asmenį, kuris tikrai galėtų posėdy dalyvauti. Posėdy galės dalyvauti kiekvienas, kas ekonominiams klausimais interesuojasi, bet-gi

— Z. JANKAUSKAS

— Z. JANKAUSKAS

— Z. JANKAUSKAS

— Z. JANKAUSKAS

— Z. JANKAUSKAS

— Z. JANKAUSKAS

— Z. JANKAUSKAS

— Z. JANKAUSKAS

— Z. JANKAUSKAS

— Z. JANKAUSKAS

— Z. JANKAUSKAS

— Z. JANKAUSKAS

— Z. JANKAUSKAS

— Z. JANKAUSKAS

— Z. JANKAUSKAS

balsuoti galės tik delegatai. Sis Posėdis, kaip pirmasis naujo sąstato, bus teisėtas nežiūrint į delegatų skaitlių.

Posėdžio agenda siūloma tokia:

1. Delegatų užsiregistravimas.
2. Posėdžio prezidiumo sudarymas
3. Generalinio Konsulo pasveikinimo žodis.
4. Ekonominio Centro narių sąrašo sudarymas.
5. Ekonominio Centro pirmininko, dviejų vice-pirmininkų ir dviejų sekretorių rinkimas.
6. Ekonominio Centro žiniaraščio reikalas.
7. Lietuvos Atstatymo Bendrovės klausimas.
8. Turizmo dalykai.
9. Prekybos dalykai: Lietuvos gerimų ir kitų prekių importo vykdymas.
10. Sekančio posėdžio numatymas ir dalyvių sumanymai.

— A. L. EK. CENTRAS.

Broliai Amerikiečiai

Vilniaus krašte badas. Apie tai praneša laikraščiai ir asmenys atvykę iš Vilniaus krašto. Tukstančiai alkanų žmonių skursta neturėdami iš ko pramjsti. Septyni metai iš eilės neužderėjo, o šmet nėra net bulvių. Ypačiai yra sunki lietuvių liaudies būklė. Jie kenčia ne tik materialinį skurdą, bet kartu ir moralinį priepaūdą. Lietuvių mokyklos uždamos, lietuvių kalba persekiojama. Jaunimas visai viliojamas ir traukiamas į lenkiškas mokyklas, organizacijos kur jie visu smarkumu nutautinami. Vilniaus krašte lietuvių mokyklų liko nedaug. Daugiau dar yra vaikų darželių. Bet ištikus sunkiems metams ir lietuvius kas kart labiau spaudžiant, daugelis tėvų nebeišgali

aprengti savo vaikus, kad jie galėtų lankyti mokyklas ar darželius. Vaikai priversti skursti ne muose negaudami švietimo, negirdėdami pasakojimų apie brangią tėvų žemę — Lietuvą. Tėvai tuos vaikučius sušelpi draubūžiais ir primaitinti, nes dažnai jie ateina į mokyklą ar darželį nepapusrūčiavę.

Tų mažutėlių vardu, kurie yra bejėgiai kreiptis ir prašyti jiems padėti, juosius sušelpi. VVSC Moterų Sekcija kreipiasi į Jus Broliai amerikiečiai, padėkite jiems!

VVSC Moterų Sekcija prieš šventes renka aukas Lietuvoje ir surinkusias siūnia Vilniaus krašto lietuvių darželiams. Šiemet prieš Kalėdas dovanų reikalas buvo kreiptasi į visas VVS. Apygardas Lietuvoje, kad jos tam reikalui parinktų aukų. Rei kalas buvo nuosirdžiai supras tas ir gausiai paremtas. Dovanėlis — drabužėliais buvo išsiūsta į Vilnių, kuriais buvo aprengti mūsų mažutėliai brolieliai. Koks būvo jų džiaugsmas ir pasitenkinimas, kad mes juos atjautėme jų varge, rodo gauti graudingi jų padėkos laiška.

Mūsų surinktomis aukomis toli gražu nebuvo visi reikalingi pasalpos paremti. Daugelis dar laukia, kad ir jų neužmirštumė, aprengtumė ir priaitintumė. Artinasi Velykos, galvojame kaip paguosti, kuo padėti tiems, kurie dar mūsų paramos nesulaukė. VVSC Moterų Sekcija žinodama, kaip visada, Broliai amerikiečiai nuosirdžiai atjaučia, rūpinasi ir padeda reikale pagelbos, prašo ir šiuo tarpu neatsisakyti sušelpi aukomis pavergtuosius brolius. Mes gerai žinome, kad ekonominiai sunkumai visus spaudžia, bet broliškai padėkime tiems, kuriems už vis sunkiausia. Keletas centų ar menkas drabužėlis tikimės Jusų perdaug neapsunkinti. Taigi nuosirdžiai prašome Gerbiamejį Pirmininką parink-

ti ir kitus paraginti tam reikalui aukų — pinigais, drabužiais, medžiaga, apavu ir tt. (drabužiai galima ir nešioti, tik, kad būtų švarūs).

Suringtas aukas malonėkite siūsti VVSC Moterų Sekcijos vardu, Kaunas, Duonelaičio 9a. Dovanėlis bus persiūstos broliams Vilniečiams Velykų švenčių proga. Jūsų surinktos aukos nušluostys nė vieną skausmo asarą nuo vargšės motinos veido ir nė vienam mažutėliui padės šviestis ir lavintis jo gimtoje lietuvių kalboje. Padėkime savo broliams kėsti jų priepaūdą, lengvinkime jų skurdą!

Už JUSŲ aukas visų mažutėlių vardu iš anksto tarime nuosirdų ačiū.

Br. Biržiškienė,
VVSC Moterų Sekcijos pirm.
F. Grigonienė, Sekretorė.

Didis Ugnies IšPARDAVIMAS

DABAR EINA

Progress Furniture Co.

Krautuvėje

VISOS PREKĖS

Paliestos dūmų, vandens ar stiklų — DABAR PARSIDUODA UŽ

1/2 ir net už 1/4 dalį Tikros Vertės

\$185 Seklyčiom Setai po \$67.50

\$75 Seklyčiom Setai po \$29.95

\$60 7 dalių valgyklų etai SV.95.50

\$60 7 dalių VALGYKLŲ Setai po \$19.50

\$30 5 dalių BREAKFAST Setai po \$14.95

\$120 9x12 dydžio Kaurai \$49.50

\$30 9x12 dydžio Kaurai \$9.95

\$55 Gesiniai PEČIAI — \$26.50

\$70 Drabužių Plovyklės \$33.00

\$120 REFRIGERATORIAI .00.50

\$120 Refrigeratoriai — \$59.50

\$25 Coxwell Lounging Krėslai po \$9.95

\$6.50 Metalinės Lovos — \$2.95

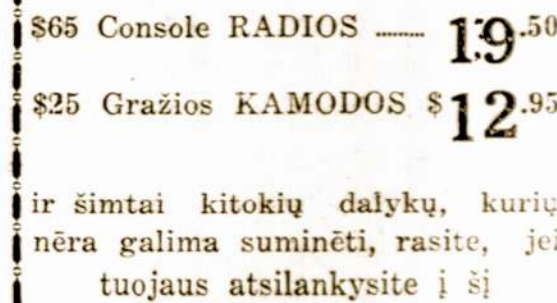
\$20 Midget RADIOS — \$7.95

\$20 Springsiniai Matrasai \$7.95

\$65 Console RADIOS — \$19.50

\$25 Gražios KAMODOS \$12.95

ir šimtai kitokių dalykų, kurių nėra galima suminėti, rasite, jei tuojaus atsilankysite į šį išpardavimą.

Parduodam už pinigus ir ant išmokėjimo su mažom palikom.

PROGRESS FURNITURE CO.

3222-26 So. Halsted St.

Vedėjai: J. Kalėdinskas

J. Romanas

Išgirskite mūsų radio programą nedėlio, 11-tą val. prieš piet., 13 WGES stoties, 1360 kilocycles.

HOLLAND-AMERICA LINE

D I D E L Ė Į LIETUVĄ

RENGIAMA VADOVYBĖJE AMERIKOS LIET. LAIVAKORČIŲ AGENTŲ SĄJUNGOS ISPLAUKS IS NEW YORKO

Balandžio 11, 1934

PAGARSEJUSIŲ GARLAIVIU

STATENDAM

Tiesus ir parankus susisiekimą į KLAIPĖDĄ ir KAUNĄ per Rotterdamą.

Skaniausio maisto gausingam suteikime patarnauja mandagūs ir patyrę patarnautojai. Specialiai pasilinksminimai, kaip įvairūs žaislai, koncertai, judami paveikslai ir tt.

PLATESNIŲ INFORMACIJŲ KLAUSKITE PAS:

Ambraziejus J., 168 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Amerikos Lietuvis, 14 Vernon Street, Worcester, Mass.
Atlantic Travel Service, K. Sidabras, Prop., 342 W. Broadway, South Boston, Mass.
Bartkevičius P., 678 No. Main St., Montello, Mass.
Dirva, 6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio.
Molis P., 1730 — 24th St., Detroit, Mich.
Naujienos, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Sekys J., 433 Park Street, Hartford, Conn.
Treciokas A. S., 197 Adams St., Newark, N. J.
Varašius A., 1200 Carson St., S. S. Pittsburgh, Pa.
Vienybė Travel Bureau, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Washer C. J., 2013 Carson St., S. S. Pittsburgh, Pa.
Zemantauskas J., 130 Congress Ave., Waterbury, Conn.

Pakvietimas!

Nuosirdžiai kviečiu visus Chicago ir apylinkių miestelių savo draugus ir pažįstamus atsilankyti pas mane mano biznio vietoje: aš užlaikau Vyną, degtinę ir kitokius įvairius gerimus, vietinius ir importuotus ir parduodu mažais ir dideliais kiekiais ir pigiau negu kur kitur.

Dovanos visiem atsilankiusiems.

Visus širdingai jums kviečia jūsų draugas žydukas.

MUTUAL LIQUOR CO. (Wholesale)

Nathan Kanter, Sav. 4707 So. Halsted St., Chicago

Tel. Yards 0801-0802.

SOLUS

Stomach Ulcer Powder

Kas tik jį yra vartojęs — visuomet pasakys: — Tai yra geriausias — vienintelis vaistas nuo Skilvio — Vidurių Sugedimo.

Jeigu į tris dienas nesijausi geriau — atnešk dalį likusio puderio ir gausi pinigų atgal.

Michael Messar

(Lietuviška Vaistinė)

3201 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Tel. Victory 7386-7048.

Chicagoje

KAIP PRAEJO SLA. 36 KP SEIMYNSKAS VAKARAS?

Nedaug svečių, bet visi labai linksmai praleido laiką.

Pereitam šeštadienį, vasario 24 dieną, Sandaros svetainėje įvyko draugiškas SLA 36 kuopos vakarėlis.

Kadangi tą dieną oras buvo neramus ir šiautė sniego audra, tai svečių susirinko mažiau negu turėjo. Bet už tai atėjusiems teko daugiau užkandžių ir linksmumo. Muzika buvo labai gera ir grojo lietuviškus ir amerikoniškus šokius. Ponas M. Narvidas prisitūtelė didelį "keikšą", kurį visi ragavo ir džiaugėsi.

Teko nugirsti, jog neuzligo komisija žada suruošti kitą vakarėlį.

APIE "NAUJIENŲ" KONCERTĄ IR KITUS GALUS.

Kuomet prieš patį jų vakarą, vienas "N." reporteris, rodos, p. Poška parašė, jog programo autoriui Jurgiui reikalinga uždėti brekliai, nes kitaip Dievas žino, kas iš to visko gali išeiti, tai tuomi buvo duotas netiesioginis perserģėjimas, kad stebuklų nėra ko laukti.

Kadangi dabar tas pats koncertas, kurs įvyko pereitam sekmadienį, vasario 25 dieną, Ashland Aud. tu pačių "N." korespondentų keliamas į padangę ir kviečiamas net pakartoti, tai atrodo, jog pirmesnis spėjimas buvo klaidingas.

Zinoma, pašaliniam asmeniui, rašančiam pašaliniam laikrašty sunku reikšti savo nuomonę, nes kiti tuojau atkirs, jog politikauni ar pavydi garbės. Taip bent buvo užmesta "Draugui", kuris tą koncertą išvadino "burlesku".

P-nas Kl. Jurgelionis, kurs parašė visą veikaluką apie užkuli sinj redaktorių gyvenimą, turė jo galvoj atvaizduoti viską fantazijos formoj. Bet scenos trukumai ir amatoriški artistai, kurie tik trumpą laiką praktikavo neįstengė perduoti taip kaip reikėjo. Pati mintis buvo greičiau pakritikuoti mus varģšus redakcijų darbininkus negu kad pagirti retai pasitaikančiam jubilėjui.

Muzikalė dalis, kurią tvarkė p. P. Sarpalius, išėjo gerai ir motyvai buvo artimi ir suprantami. Šokėjų arba baletu tartum ir nesimantė. Mergaitės, kurios buvo apsirėdžiusios havajiskais šiaudiniai sijonais, tik bėgiojo po sceną, bet šokti neturėjo progos. Tik jaunutės Aldonos Malalaitės solo šokis atkreipė visų atydą ir susilaukė daugiau plojimų negu visi kiti aktorai sudėjęs į kruva.

Matyt, ir "N." metė į šalį klasiškų programų ir stoji į "populiaristų" eiles. Tur but dabar Chicagoj pasiliks tik vienas art. Juozas Alšauskas, kurs drįsta statyti scenoj tokius veikalus, kaip "Aušros Sūnūs" nebijodamas skelbti "senąjį" meną. O gal dar rasis ir kitų, kurie itie Amerikos revoliucijos kareiviai: "In the rugged regimentals Stood the line of continentals Yielding not...".

Tai tiek galima pasakyti apie tą koncertą ir naują meno srovę.

LIETUVIŲ AERO KLIUBAS TURI NAUJĄ VIETĄ.

Kadangi daug rašosi prie kluibo, tai reikėjo turėti didesnę vietą, tai ir tapo nusamdyta erdvesnė vieta, kuri randasi po num. 3718 So. Halsted St. Yra gražus ofisas, dešimtis didelių kambarių, kuriuose bus laikomos pamokos.

Dabar yra geriausia proga prisirašyti prie kluibo, prisirengti ateinančios vasaros veikimui. Susirinkimai yra laikomi kiekvieną pirmadienį, 8 val. vaka-

re. Yra duodamos lekcijos per žymius lakūnus, armijos kapitonus ir profesorius. Mechanikas instruktorius Jasulaitis, pagarbėjęs Dariaus-Girėno orlaivio budavojimo prižiūrėtojas ir kiti.

Lietuvių Aero Kluibo Pirm. —A. Kiela.

LAKUNO JUOZO R. JAMES-JANUSAUSKO ATSAUKIMAS Į VISUOMENĘ.

Broliai ir seserys, Brangi lietuvi visuomenė!

Mano pasiryžimas skristi ateinančią vasarą į Lietuvą yra paremtas šitokiomis mintimis:

Lietuvių tauta, nusikračiusi svetimo vergijos jungo, nori ne tik būti laisva ir nepriklausoma, bet ir atsistoti greta su pažangiomis pasaulio tautomis kultūros darbuose. Šitam tikslui mes, Lietuvos sūnūs ir dukterys, privalome pašvesti visas savo jėgas ir, jeigu reikia, net ir paaukuoti savo gyvybę.

Pernai metais mūsų garbingieji lakūnai, Darius ir Girėnas, perskrido per Atlantiko vandenyną ir pradėję savo gyvastis, tik per keletą šimtų mylių nepasiekė savo brangiosios tėvynės. Tas jų drąsus žygis išaukė pasaulio nusistebėjimą mūsų didvyriais ir didelę užuojautą Lietuvai.

Dabar mūsų pareiga yra įrodyti visi žmonijai, kad lietuvių tarpe yra pakankamai išvermės ir gabumo įvykinti iki galo didelį sumanymą, nežiurint jokių pavojų ir nelaimių!

Prieš pat išskridimą Dariui iš Chicago perėitą pavasarį, jisai man pareiškė:

"Jeigu mum nepasiseks, tai atsisar kiti, kurie stos į mūsų vietą."

Jisai manęs įsakmiai neįgaliauo tęsti jo pradėtąjį žygi, bet aš jaučiausi turįs pareigą imtis šito didelio darbo, kuomet atėjo liudna žinia apie lakūnų mirtį.

Apie mano stovį aviacijos srityje jau buvo spaudoje gana apščiail kalbėta, bet aš čionai dar pats pateikiu keletą faktų.

Pusantrų metų tarnavau Jungtinių Valstijų armijos aviacijos korpuse pasaulio karo metu. Buva vienus metus Francijoje su A.E.F., kaip radio mechanikas aviacijos tarnyboje. 1923 m. įštojai į Jungtinių Valstijų armijos aviacijos mokyklą, San Antonio, Texas, ir tenai įsigijau pirmą nuosavą lėktuvą, kuriuo perskridau tais pačiais metais per Kalėdas į Chicago.

Nuo to laiko dirbau be paliovos, kaip aviatorius-pilot, tarnaudamas įvairiose didelėse organizacijose: Gales Flying Circus, kur gerai susipažinau su Clyde Panghorn, kuris 1932 m. perskrido Pacific vandenyną; Curtis Flying Service, Inc., Valley Stream, N. Y., kur tarnavau kaip instruktorius ir "cross-country pilot"; Pan American Airways System, kur gyvendamas Cristobol'e, Panamoje, gabendavau Jungtinių Valstijų užsienio pašta ir keleivius penkiose Centralinės Amerikos respublikose iki Salvador; be to, daug kartų skridau per jurą iš Miami į Kubą, Nicaragua ir Panamą, apie 1,400 mylių tolio.

Sugrįžęs iš pietinių valstybių į Chicago, tarnavau, kaip First Pilot, Century Air Lines, skridamas su pasažieriais į Clevelandą, Detroitą ir St. Louis.

Esu gimęs Lietuvoje (Papilėje). Mokinai Rygoje ir Jungtinėse Valstijose, bet nors seniai esu apleidęs savo gimtąjį kraštą, aš niekuomet neužmirštu, kad esu gimęs lietuviu, ir lietuviu mirsiu.

Skridimu per Atlantiką Lietuvon aš sau asmeninės garbės neieškau. Jeigu dabar atsirastų lietuvis lakūnas, kuris turi daugiaus patyrimo aviacijoje, negu

aš, ir norėtų tą skridimą atlikti, aš mieliai pavėsčiau jam savo darbą ir dar padėčiau kiek galėdamas. Mano tikslas yra tik vienas: kad būtų sekmingai įvykintas skridimas į Kauną ir tuo būdu užbaigtas kilnasis mūsų lakūnų žygis.

Nuo pat pradžios aš kviečiau visus lietuvius, be partijų ir nuomonų skirtumo šita sumanymą paremti.

Aeroplanas jau yra užpirtas. Tai yra galinga mašina — tokios pat rūšies, kaip kad vartojo Mattern ir Wiley Post, skridimui aplink pasaulį. Per keletą savaičių turės but išmokėta visą kainą, kad aš galėčiau be atidėliojimo paimti lėktuvą, jį išbandyti ir aprupinti visais reikalingais tolimali kelionei instrumentais.

Neilgai trukus ateis pavasaris, ir aš tikiuosi, kad man vėl teks plačiosios Amerikos kolonijose pamatyti brangių lietuvių veikėjų ir parodyti jiems galingąją "Lituanica II".

Tačiau, kad lėktuvas galėtų buti iki pavasario priręntas, kolonij lankymui, tai būtina reikia, kad finansinė parama atėtų dabar. Todėl aš prašau visų pagalbos.

Užmirškime partinius, politinius ir kitokius skirtumus bent trumpam laikui ir sujungkime savo jėgas vienam bendram reikalui.

Pirmyn su "Lituanica II"!

J. R. James- Janušauskas.

RADIO

Labai įdomų programą girdėjau iš stoties W.G.E.S. pereitą nedėlios rytą, 11-tą val. ir kurio klausausi kiekvieną nedėlios rytą, tai yra programos duodamas Progress Furniture kompanijos. Šioji krautuvė, kaip savu bizniu, taip ir programais labai, labai paliko populiarį netik tarpe lietuvių, bet ir tarpe svetimačių. Progness maįsytas kvartetas ką nedainuotų, visados yra ir praeitos nedėlios dainos labai puikiai išėjo. Programo vedėjas Jonas Romanas plačiai apasakojo apie tą didžiulį ugnies išpardavimą — "Fire Sale" ir aš belna veikimą chigaciečių lietuvių. —M.

GEN. KONSULAS ŽADEIKIS CHICAGOJ.

Generalis Lietuvos Konsulas New Yorke, pulkininkas Povilas Žadeikis, atvyko Chicago perėitą šeštadienį, suprantama, valstybiniais reikalais, kelioms dienoms. Užklaustas ar atvyko su rengti apvaikščiojimą sukurtuvių dešimties metų nuo atidarymo Lietuvos Konsulato Chicagoje, atsakė, kad jis apie tai visai pamiršo.

Lietuvos Konsulatas Chicagoje tapo atidarytas 1 kovo, 1924 metais. Pulkininkas Žadeikis buvo pirmu Lietuvos Konsulu Amerikoje, ir jis Konsulatą Chicago-

TEL. CALUMET 3277

J. J. Hartmanavičius
814 West 33rd St.

APPRADZIA (Inšurina) namus, biznius, rakandus, stiklus, automobilus ir visokį kitą turį. Aprupina viską, kas paliečia apraudą.

PADARO pirkimo, pardavimo, maino ir visokius kitus notarialius raštus.

PATARNAUJA prie pirkimo, pardavimo ir mainymo namų ir kitų nuosavybių.

PRIGELBSTI prie suradimo pasakoj ant namų. Trisdešimtis metų patyrimo tuose reikaluose — užtikrina gerą patarnavimą.

Per A. ANDREJEVA

Jaunime! Pasinaudok šia puikia proga ir pasimokyk šokt, o nesigallėsi.

Vardas .....

Adresas .....

Telefonas .....

5

je atidarė ir vedė per keturius metus. Kada jis tapo pakeltas Liet. Genėralj Konsulą New Yorke, jo vietą Chicagoje tapo užimta p. Konsulo Antano Kalvaitis, kuris iki šiam laikui užima du užbaigtas kilnasis mūsų lakūnų žygis.

Pulk. Žadeikis yra pilnai patenkintas New Yorke, kur jam gerai sekasi. Jis mat ten susilaukė dukrelės, kuri dabar yra trylikos mėnesių amžiaus, graži, sveika mergaitė, vardu Mirga.

Apie valstybinius reikalus, su prantama, neprisiejo su p. Konsulu kalbėti, tačiau paaiškėjo, kad yra vedamos derybos su Amerikos vyriausybe dėl importavimo iš Lietuvos lėktuvų. Pasitikima, kad derybos pavyks ir gal trumpu laiku susilauksime iš Lietuvos tikros lietuviškos "valstybinės".

Draugas.

Karolis Vairas

(V. K. Račkauskas)

Lietuvių tautos didvyris.

Tautos Mylėtojai, pažinkime kas yra, nun kalėjime pudomas, KAROLIS VAIRAS — V. K. Račkauskas.

Sakoma, su kuom draugauji, tokiu pats tampi. Pažvelgęs į knygų sąrašą, kokias Gerbiama V. K. Račkauskas yra parašias — net keturiasdešimtis skaitiljuje. Jo nuolatinis plunksnos darbu mūsų gražioji literatūra — pralobinta. Tai mūsų dvasinis turtas. Jo lietuvių kalbon išguldyti raštai, tokių rašytojų, kuriais gėrisi ir didžiujasi anglai, italai, amerikoniai.

Mūsų didvyris Karolis Vairas — V. K. Račkauskas, mintija, gyvena kaip idealistas, didvyrių dvasia iki pat sielos gelmių persisėmęs, ir savo tautai pasi-aukavęs,.... nun kankinys.

Štai paties Karolio Vairo — V. K. Račkausko dvasios atidengimas, kaip jis pasirodė į draugą rašydamas 1914-1- d.

"Man teko pažvelgti į Tavo krutinę.

Ir ten, ant pat dugno, išvydau aš meilę.

Taip karštą, kaip liepsną: Tu šaliai gimtinei

Ir gyvasti savo galėtum aukoti!..

Laimingas, kas moka mylėti Tėvynę,

Kas, jai pasišventęs, suranda sau Dievą,

Ir Jo amžinuosius, žmonijai nuskirtus takus!"

Karolis Vairas.

Ar yra nors vienas iš generolų, ministrų ir kitokių dabartinių "tautos eros" vadų su gerb. V. K. Račkausku — Karoliu Vairu susilyginę? Tikrai nei vienas iš jų Tėvynės Meile Karolio Vairo neprilygsta, o bet gi ji beteisų vergu pavertę kalėjime pu-

do... Už ką? Mat, jis nepirko sau palocių užsienyje, ne girtuokliavo, su ponais net nebandė draugauti, bet liaudį poetiškai raštais švietė, ir ėjo prie nemarios garbės, kaip tikram didvyriui pridera daryti. Aukštesiems ponams pavydu, o jųjų galioje, dabar jį, sergantį kalėjime numaryti. Didvyriai moka ir kalėjimo klastas apgalėti. Didvyrių dvasia gyvena, kuomet "ponai" užmiršti. Pagerbki me Karolj Vairą — Račkauską dabar!

A. K. Rutkauskas, M. D.
4442 S. Western Ave.,
Chicago, Illinois.

THE BRIDGEPORT KNITTING SHOP

Neria plonus ir storus vilnonius svederius del vyrų, moterų, merginų ir vaikų.

Neriam vilnones pačiąkas del moterų ir vyrų. Taisom senus svederius.

504 W. 33rd St., Chicago, Ill.

Phone Victory 3486

UŽ KELETA DOLERIŲ Tamstų Rakandai Bus Kaip Nauji!

Peoples Furniture Išdirbys-tės Co. Krautuvės turi ir operuoja rakandų dirbtuvę, kame perdirbama seni rakandai už labai prieinamą kainą pagal kiekvieno pageidavimą.

Sutaisoma sulaužytų rakandų rėmai,—tvirtai ir gražiai.

Uždedama naujas varnišis, kuris neblunka ir neskykla.

Apdengiama su gražiausia medega (covers) pagal pirkėjo pasirinkimą.

Prieinamiausios Kainos

Todėl, jei ieškot naujų rakandų, ar norite pataisyti senus, visuomet kreipkitės į šias krautuves.

PEOPLES FURNITURE MANUFACTURING COMPANY

Krautuvėse

2536-40 W. 63rd St. Corner Maplewood Ave. Hemlock 8400

4179-83 Archer Ave. Corner Richmond Street Lafayette 3171

CHICAGO, ILL.

Dieninis ir Naktinis Patarnavimas PAVLAVIČIA UNDERTAKING CO. INCORPORATED

Pilnas Laidotuvių Patarnavimas \$75 ir augš.

HENRY W. BECKER Licensed Embalmer

3238 So. Halsted Street Chicago, Ill.

Tel. Victory 4088

GRABORIAI

J. J. BAGDONAS

LADOTUVĖMS patarnauja MANDAGIAI SIMPATISKAI ir

LABAI PIGIAI Liudnoje valandoje pašaukite: REPUBLIC 3100 2506 W. 63rd St.

Phone Lafayette 3572

J. Liulevicius

Graborius ir Balsamuotojas Patarnauju Chicagoj ir apilinkės miestukuose. Didelė graži Kopyčia pagrabams dykai. 4092 Archer Avenue, Chicago

UŽ KELETA DOLERIŲ Tamstų Rakandai Bus Kaip Nauji!

Peoples Furniture Išdirbys-tės Co. Krautuvės turi ir operuoja rakandų dirbtuvę, kame perdirbama seni rakandai už labai prieinamą kainą pagal kiekvieno pageidavimą.

Sutaisoma sulaužytų rakandų rėmai,—tvirtai ir gražiai.

Uždedama naujas varnišis, kuris neblunka ir neskykla.

Apdengiama su gražiausia medega (covers) pagal pirkėjo pasirinkimą.

Prieinamiausios Kainos

Todėl, jei ieškot naujų rakandų, ar norite pataisyti senus, visuomet kreipkitės į šias krautuves.

PEOPLES FURNITURE MANUFACTURING COMPANY

Krautuvėse

2536-40 W. 63rd St. Corner Maplewood Ave. Hemlock 8400

4179-83 Archer Ave. Corner Richmond Street Lafayette 3171

CHICAGO, ILL.

Dieninis ir Naktinis Patarnavimas PAVLAVIČIA UNDERTAKING CO. INCORPORATED

Pilnas Laidotuvių Patarnavimas \$75 ir augš.

HENRY W. BECKER Licensed Embalmer

3238 So. Halsted Street Chicago, Ill.

Tel. Victory 4088

GRABORIAI

J. J. BAGDONAS

LADOTUVĖMS patarnauja MANDAGIAI SIMPATISKAI ir

LABAI PIGIAI Liudnoje valandoje pašaukite: REPUBLIC 3100 2506 W. 63rd St.

Phone Lafayette 3572

J. Liulevicius

Graborius ir Balsamuotojas Patarnauju Chicagoj ir apilinkės miestukuose. Didelė graži Kopyčia pagrabams dykai. 4092 Archer Avenue, Chicago

UŽ KELETA DOLERIŲ Tamstų Rakandai Bus Kaip Nauji!

Peoples Furniture Išdirbys-tės Co. Krautuvės turi ir operuoja rakandų dirbtuvę, kame perdirbama seni rakandai už labai prieinamą kainą pagal kiekvieno pageidavimą.

Sutaisoma sulaužytų rakandų rėmai,—tvirtai ir gražiai.

Uždedama naujas varnišis, kuris neblunka ir neskykla.

Apdengiama su gražiausia medega (covers) pagal pirkėjo pasirinkimą.

Prieinamiausios Kainos

Todėl, jei ieškot naujų rakandų, ar norite pataisyti senus, visuomet kreipkitės į šias krautuves.

PEOPLES FURNITURE MANUFACTURING COMPANY

Krautuvėse

2536-40 W. 63rd St. Corner Maplewood Ave. Hemlock 8400

4179-83 Archer Ave. Corner Richmond Street Lafayette 3171

CHICAGO, ILL.

Dieninis ir Naktinis Patarnavimas PAVLAVIČIA UNDERTAKING CO. INCORPORATED

Pilnas Laidotuvių Patarnavimas \$75 ir augš.

HENRY W. BECKER Licensed Embalmer

3238 So. Halsted Street Chicago, Ill.

Tel. Victory 4088

GRABORIAI

J. J. BAGDONAS

LADOTUVĖMS patarnauja MANDAGIAI SIMPATISKAI ir

LABAI PIGIAI Liudnoje valandoje pašaukite: REPUBLIC 3100 2506 W. 63rd St.

Phone Lafayette 3572

J. Liulevicius

Graborius ir Balsamuotojas Patarnauju Chicagoj ir apilinkės miestukuose. Didelė graži Kopyčia pagrabams dykai. 4092 Archer Avenue, Chicago

UŽ KELETA DOLERIŲ Tamstų Rakandai Bus Kaip Nauji!

Peoples Furniture Išdirbys-tės Co. Krautuvės turi ir operuoja rakandų dirbtuvę, kame perdirbama seni rakandai už labai prieinamą kainą pagal kiekvieno pageidavimą.

Sutaisoma sulaužytų rakandų rėmai,—tvirtai ir gražiai.

Uždedama naujas varnišis, kuris neblunka ir neskykla.

Apdengiama su gražiausia medega (covers) pagal pirkėjo pasirinkimą.

Prieinamiausios Kainos

Todėl, jei ieškot naujų rakandų, ar norite pataisyti senus, visuomet kreipkitės į šias krautuves.

PEOPLES FURNITURE MANUFACTURING COMPANY

Krautuvėse

2536-40 W. 63rd St. Corner Maplewood Ave. Hemlock 8400

4179-83 Archer Ave. Corner Richmond Street Lafayette 3171

CHICAGO, ILL.

Dieninis ir Naktinis Patarnavimas PAV